

KOMENTÁŘ

21. 1. 2026

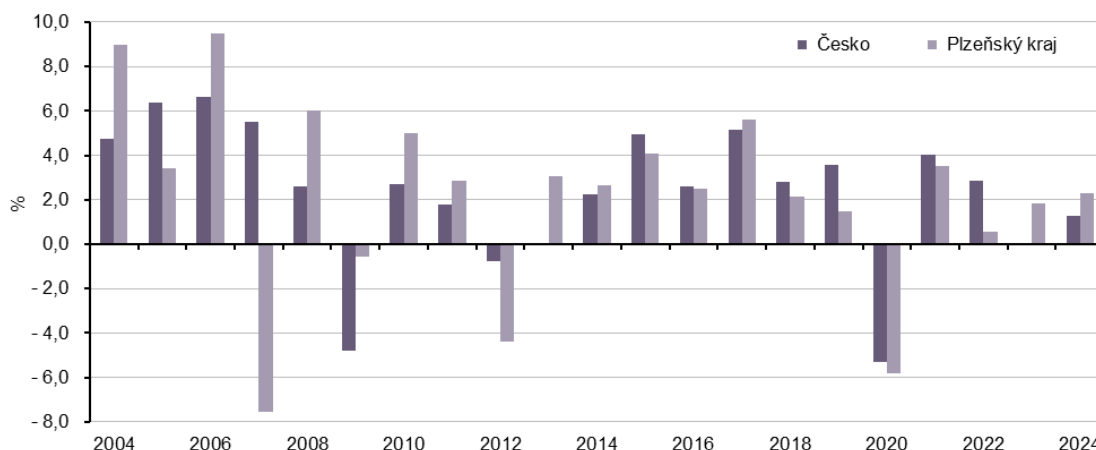
Regionální účty v Plzeňském kraji v roce 2024

Plzeňské ekonomice se čtvrtým rokem po sobě daří a tempo růstu postupně zrychluje. Hrubý domácí produkt ve srovnatelných cenách konečně po pěti letech překonal předpandemickou úroveň. V roce 2024 byl u nás vytvořen pátý nejvyšší HDP v přepočtu na 1 obyvatele, ale v produktivitě práce jsme v rámci Česka skončili osmí, což je nejhorší výsledek za posledních dvanáct let. Míra investic byla v Plzeňském kraji čtvrtá nejnižší.

Hrubý domácí produkt (HDP)

Po roce 2020, kdy došlo v důsledku pandemie koronaviru ke snížení hrubého domácího produktu na regionální i celorepublikové úrovni, potvrzují ekonomické výsledky v Plzeňském kraji hospodářský růst. V roce 2024 **HDP ve srovnatelných cenách** v kraji vzrostl o 2,3 % a konečně po pěti letech překonal předpandemickou úroveň. Tempo růstu od roku 2022 postupně zrychluje. Nejlepších výsledků v roce 2024 dosahovaly kraje Pardubický (nárůst o 4,1 %), Olomoucký (o 4,0 %) a Liberecký (o 3,7 %), na šestém místě by následoval náš region. Po stagnaci české ekonomiky v roce 2023 reálně vzrostl HDP v roce 2024 o 1,3 %. Nedařilo se regionálním ekonomikám v Jihočeském (pokles o 0,8 %), Ústeckém (o 0,7 %), Královéhradeckém (o 0,2 %) a Zlínském kraji (o 0,1 %), čtyři regiony zatím ještě nedosáhly hospodářských výsledků z roku 2019.

Graf 1 Meziroční změna HDP ve srovnatelných cenách (předchozí rok = 100)

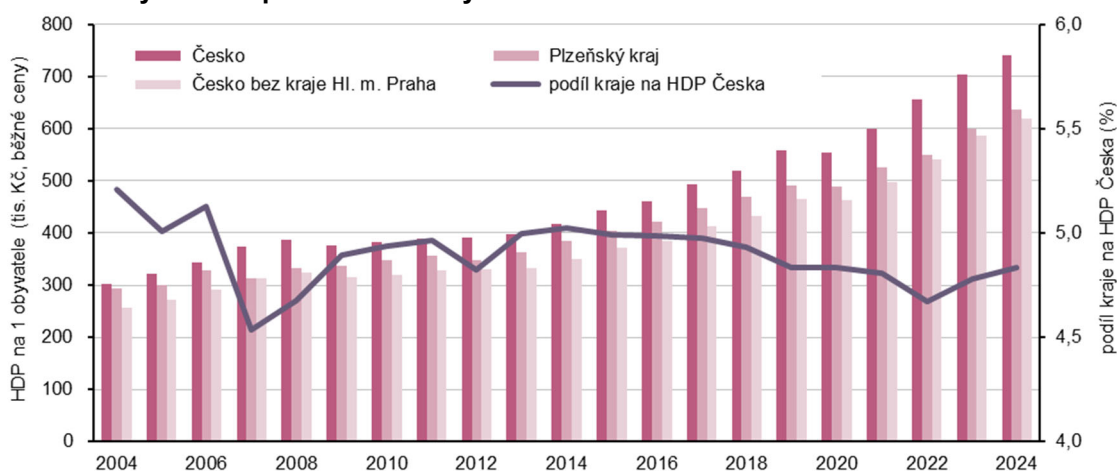

Regionální **hrubý domácí produkt v běžných cenách** dosáhl v roce 2024 v Plzeňském kraji 389,7 mld. Kč a meziročně se tak zvýšil o 6,4 %, což je šestý nejvyšší nárůst v Česku. K nominálnímu růstu došlo ve všech krajích, přes osm procent se dostaly kraje Liberecký

KOMENTÁŘ

(o 8,8 %), Středočeský (o 8,4 %), Olomoucký (o 8,1 %) a Pardubický (o 8,0 %). Dlouhodobě se podíl HDP kraje na republikovém úhrnu výrazně nemění a pohybuje se lehce pod hranicí 5 %. Mezi regiony to představuje od roku 2019, kdy nás o jednu příčku dolů posunuli Jihočeši, sedmý nejvyšší podíl. Největší příspěvek do národního objemu HDP přináší tradičně regiony s nejvyšším počtem obyvatel, tedy Hl. město Praha, Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj.

Graf 2 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele

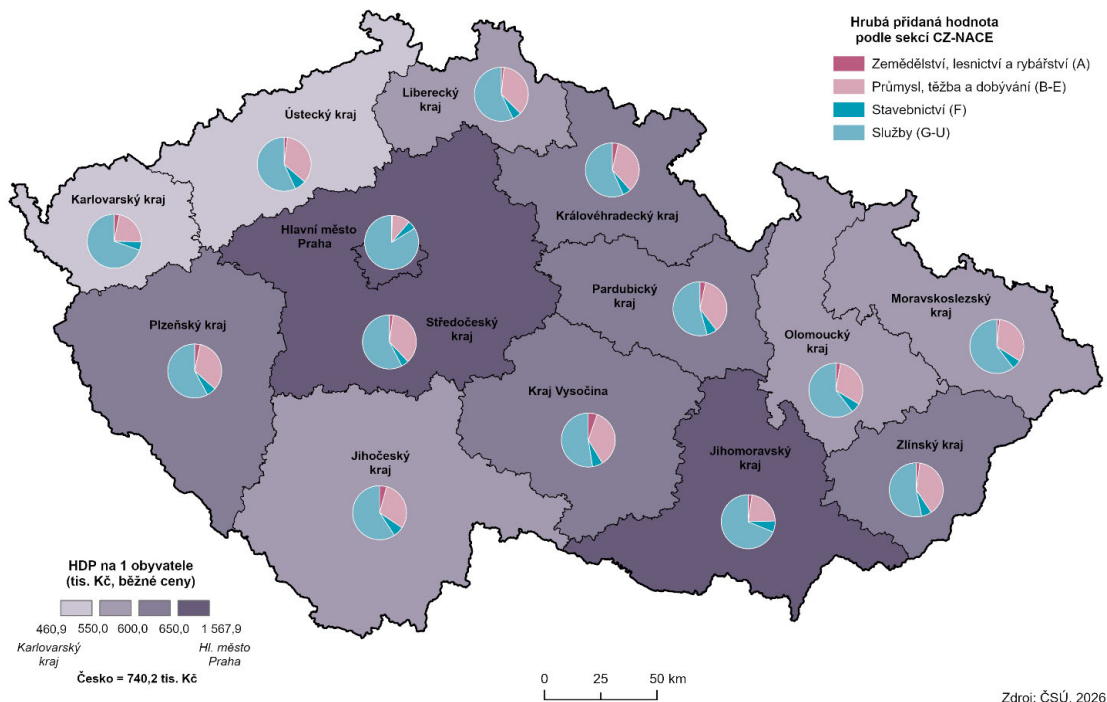

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele umožňuje navzájem porovnávat ekonomickou výkonnost jednotlivých krajů. Hodnotou 637,2 tis. Kč v roce 2024 obsadil Plzeňský kraj páté místo a zařadil se tak za kraje Hl. město Praha, Jihomoravský, Středočeský a Královéhradecký. Plzeňský region se dlouhodobě nacházel na 3. nebo 4. pozici, ale od roku 2019 je vyšší HDP na 1 obyvatele než u nás vytvářen v Královéhradeckém kraji.

Do roku 2018, s mírnými výkyvy v letech 2007–2009 a 2012, přesahoval vytvořený HDP na 1 obyvatele v Plzeňském kraji 90 % republikového průměru. Od roku 2018 však tento podíl postupně klesal a v posledních třech letech se ustálil kolem 85 %, konkrétně na 86,1 % v roce 2024. Je třeba ale dodat, že průměr HDP na 1 obyvatele v Česku je zásadně ovlivněn výší tohoto ukazatele v Hl. městě Praze a celorepublikové hodnoty nedosahuje kromě naší metropole žádný jiný kraj. Praha patří v rámci EU k regionům s výkonnější ekonomikou, na které se podílí nejen pracovní síla s vyšší kvalifikací, ale i obyvatelstvo z ostatních krajů, které do hlavního města dojíždí za prací. Pokud do republikového průměru HDP na 1 obyvatele nezahrneme Prahu, překračoval Plzeňský kraj tuto hodnotu v některých letech i o 10 %. Poslední dobou je ale toto procento podstatně nižší, v roce 2023 byla plzeňská ekonomika výkonnější o 2,4 %, v roce 2024 o 2,9 % než průměr v Česku bez hlavního města.

KOMENTÁŘ

Hrubý domácí produkt a struktura hrubé přidané hodnoty v roce 2024

Dalším významným indikátorem ekonomického rozvoje je produktivita práce měřená podílem **HDP na 1 zaměstnaného** (podle místa pracoviště včetně sebezaměstnaných). Hodnota tohoto ukazatele v Plzeňském kraji v roce 2024 dosáhla 1 288,9 tis. Kč. Od roku 2013 produktivita práce v regionu neustále roste, dokonce i v covidovém roce 2020 (o 0,8 %). Zatímco v roce 2023 zaznamenala nejvyšší nárůst od roku 1997 a zároveň čtvrtý nejvyšší mezi kraji, v roce 2024 patřilo její navýšení mezi tři nejnižší v Česku. Plzeňský kraj obsadil s HDP na 1 zaměstnaného osmou příčku mezi regiony, což je pro něj nejhorší výsledek za posledních dvanáct let. Největší produktivitu práce mají v Praze, ve Středočeském a Jihomoravském kraji, nejmenší pak v Karlovarském a Ústeckém. Aby produktivita práce i nadále rostla, je potřeba zajistit efektivnost realizovaných investic, zároveň podporovat výzkum a vývoj a investovat do inovací.

Hrubá přidaná hodnota (HPH)

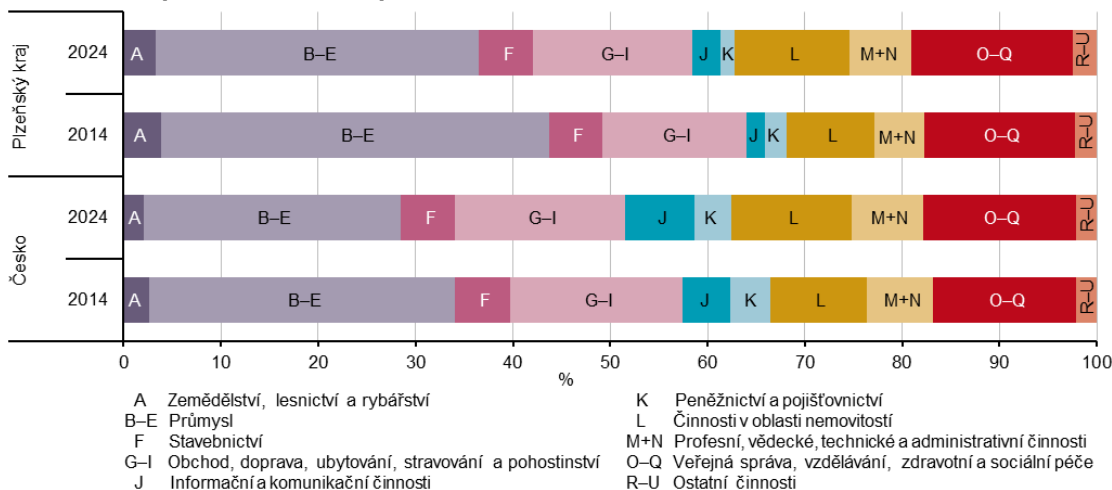
Hrubá přidaná hodnota, která je základem pro výpočet hrubého domácího produktu a představuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou, činila v roce 2024 v Plzeňském kraji 355,7 mld. Kč v běžných cenách, což byla sedmá nejvyšší dosažená hodnota mezi regiony. Na republikové přidané hodnotě se dlouhodobě podílíme zhruba 5 %. Vzhledem k předchozímu roku se plzeňská hrubá přidaná hodnota navýšila o 5,8 % a zařadili jsme se tak mezi 7 krajů s více jak pětiprocentním nárůstem. Přidaná hodnota vzrostla téměř ve všech

KOMENTÁŘ

odvětví, mezi největší tahouny patřily administrativní a podpůrné činnosti, kde se přidaná hodnota zvýšila o 20,9 %, a informační a komunikační činnosti, kde nárůst dosáhl 16,4 %. Meziroční pokles vykázala pouze odvětví peněžnictví a pojišťovnictví (o 12,7 %) a výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (o 1,7 %).

Od roku 2013 se regionální hrubá přidaná hodnota v běžných cenách neustále zvyšovala, výjimkou byl pouze covidový rok 2020, kdy přidaná hodnota poklesla o 0,2 %. V průběhu posledních deseti let sledujeme ve struktuře přidané hodnoty vzestup služeb (o 7,1 procentních bodů) na úkor zemědělství, lesnictví a rybářství, ale především na úkor průmyslu, jehož podíl se snížil o 6,8 procentních bodů.

Graf 3 Hrubá přidaná hodnota podle odvětví CZ-NACE

Zastoupení **primárního sektoru** (zemědělství, lesnictví a rybářství) na hrubé přidané hodnotě dlouhodobě klesá, od roku 1995, kdy dosahovalo 6,7 %, se snížilo na 3,3 % v roce 2024. I tak je toto procento páté nejvyšší v republice. Větší podíly primárního sektoru na hrubé přidané hodnotě mají tradiční zemědělské regiony Vysočina a Jihočeský kraj.

Sekundární sektor, který zahrnuje veškerý průmysl včetně stavebnictví, překročil podíl 45 % na hrubé přidané hodnotě v letech 2014 a 2015 a od této doby jeho význam v regionu klesá. Výjimkou byl jen rok 2023, kdy podíl sekundárního sektoru meziročně vzrostl o 1,3 procentního bodu. S podílem 38,8 % se řadíme na osmé místo mezi kraji, nejvyšších podílů dosahují Zlínský a Pardubický kraj, nejnižších naopak Hl. město Praha a Karlovarský kraj.

Na tvorbě přidané hodnoty se rozhodující měrou podílí **terciární sektor**, tedy tržní a netržní služby. V letech 2014 a 2015 se tento podíl v Plzeňském kraji pohyboval lehce nad 50 %, ale od té doby jeho hodnota roste. Pouze v roce 2023 se podíl sektoru služeb snížil o 1,2 procentního bodu na 57,1 %, ale v roce 2024 se opět zvýšil na 57,9 %, což je osmé nejnižší procento v rámci Česka. Největší zastoupení terciární sféry má Hl. město Praha a Karlovarský kraj,

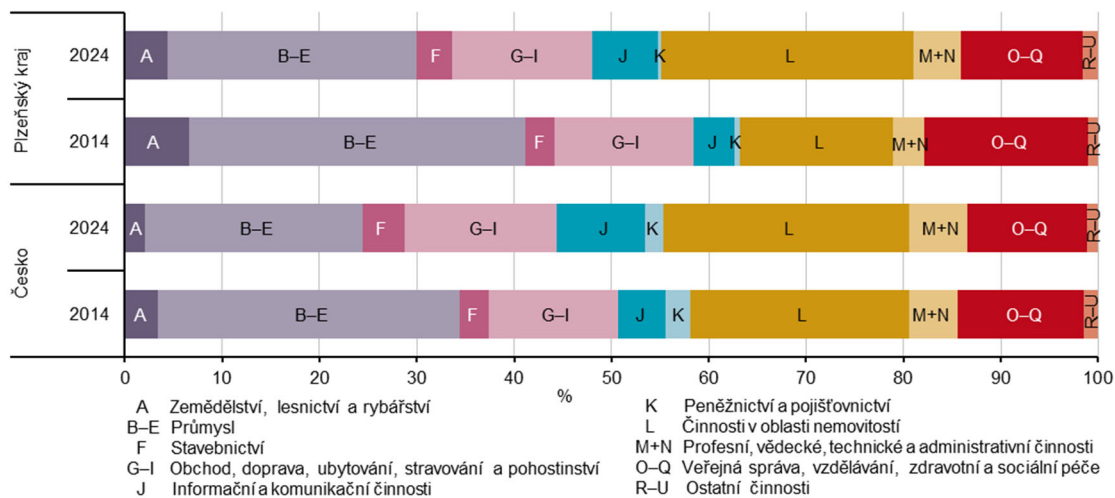
KOMENTÁŘ

nejmenší zase Vysočina, Zlínský a Pardubický region. Poprvé v roce 2020 vytvořil právě sektor služeb více než 50 % přidané hodnoty ve všech krajích Česka.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK)

Vývoj investiční aktivity (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace) představuje **tvorba hrubého fixního kapitálu**, která dosáhla v Plzeňském kraji v roce 2024 hodnoty 89,6 mld. Kč v běžných cenách a poprvé v posledních deseti letech meziročně poklesla o 2,4 %. Investice slábly i v dalších šesti regionech včetně Prahy a Středočeského kraje. Poslední tři roky se podíl Plzeňského kraje na celorepublikové hodnotě snižoval a v roce 2024 představoval jen 4,2 %. To nás zařadilo na devátou pozici v mezikrajském porovnání, což je nejhorší umístění Plzeňského kraje od roku 2017. Z odvětvového pohledu bylo v roce 2024 v kraji nejvíce investováno do činností v oblasti nemovitostí (25,9 % objemu THFK), do průmyslu (25,5 %) a do obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (14,4 %). Ve srovnání s republikovou strukturou THFK vkládáme více peněz do průmyslu nebo do zemědělství, lesnictví a rybářství, naopak méně do informačních a komunikačních činností nebo do peněžnictví a pojišťovnictví.

Graf 4 Tvorba hrubého fixního kapitálu podle odvětví CZ-NACE

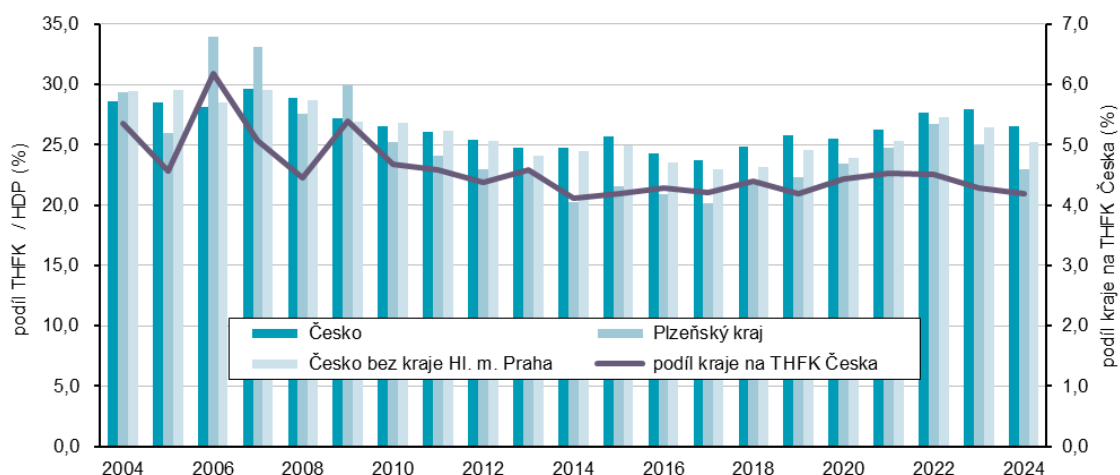

THFK na 1 obyvatele je v Plzeňském kraji dlouhodobě nižší než celorepublikový průměr, poslední dva roky dokonce o čtvrtinu. Naposledy jsme hodnotu v Česku překročili v roce 2006 a to téměř o 15 %. V roce 2024 činila plzeňská THFK v přepočtu na 1 obyvatele 146,5 tis. Kč, což byla osmá nejvyšší částka v mezikrajském porovnání a meziročně jsme si o dvě příčky pohoršili. THFK v jednotlivých krajích často kolísá v návaznosti na realizaci velkých investic. Dlouhodobě se však nejvíce investuje v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji, nejméně naopak v Karlovarském, Libereckém a Královéhradeckém kraji.

KOMENTÁŘ

Míra investic vyjádřená podílem THFK na HDP se v kraji od roku 2011 pohybuje mezi 20–25 %, pouze v letech 2022 a 2023 bylo toto procento ještě o něco vyšší. Míra investic překročila 30% hranici naposledy v roce 2007, svého minima dosáhla v roce 2017 (20,1 %). V roce 2023 směřovalo do tvorby hrubého fixního kapitálu v Plzeňském regionu 25,1 % HDP, v roce 2024 pak 23,0 % HDP, což je čtvrtá nejnižší míra mezi kraji. Menší míru investic měli už jen na Vysočině, v Královéhradeckém a Libereckém regionu, nejvyšší míru, téměř 30 %, měli naopak v krajích Hl. město Praha, Karlovarském a Ústeckém.

Graf 5 Míra investic

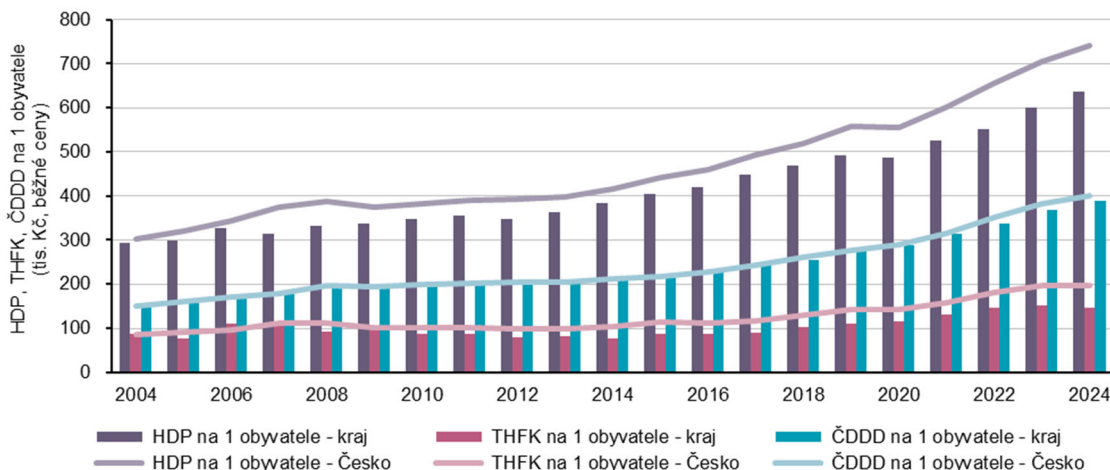
Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)

Čistý disponibilní důchod domácností se využívá k hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností bydlících v daném regionu a v Plzeňském kraji se vyznačuje trvale rostoucí tendencí, dokonce i v období hospodářské krize či v covidovém roce 2020. V roce 2024 ČDDD vzrostl v kraji meziročně o 6,3 % na 238,3 mld. Kč a tento nárůst byl po Praze druhý nejvyšší. Na republikovém objemu se tak podílíme 5,5 %, což je sedmá příčka v mezikrajském srovnání.

V přepočtu **ČDDD na 1 obyvatele** se Plzeňský kraj dlouhodobě řadil až na výjimky na třetí místo, ale od roku 2019 nás o jednu příčku dolů posunuli Jihomoraváci a v letech 2022 a 2023 o další dvě příčky Vysočina a Královéhradecký kraj. V roce 2024 jsme už ale zase měli čtvrtý nejvyšší ČDDD na 1 obyvatele. Od roku 1995 se hodnoty tohoto ukazatele v Plzeňském regionu téměř shodovaly s hodnotami za Česko, ale v letech 2022 a 2023 se rozdíl mezi námi zvětšil v náš neprospěch. Čtyřprocentní rozdíl z těchto let se však v roce 2024 snížil na 2,5 %. ČDDD na 1 obyvatele dosáhl v roce 2024 v kraji 389,6 tis. Kč a vzhledem k předchozímu roku se zvýšil o 6,0 %, tedy nejvíce po Praze. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele, které přesáhly hranici 400 tis. Kč, mají kraje Hl. město Praha a Středočeský, nejnižší naopak Ústecký a Karlovarský kraj.

KOMENTÁŘ

Graf 6 Hrubý domácí produkt, tvorba hrubého fixního kapitálu a čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele

Základní tendence **vývoje vybraných makroekonomických ukazatelů v přepočtu na 1 obyvatele** jsou v zásadě stejné v Plzeňském kraji a v Česku. Zatímco dříve jsme se u ukazatele ČDDD drželi celorepublikového průměru, v posledních letech vidíme obdobný trend jako u HDP a THFK, kde se rozdíl mezi krajem a Českem postupně zvětšují. Průměrné hodnoty za republiku ale podstatně navyšuje Hl. město Praha, nejvýrazněji to vidíme u hrubého domácího produktu, který ale spoluvytváří také pracovní síla dojíždějící z okolních regionů.

Aktuální údaje v regionálních účtech zahrnují výsledky mimořádné revize ročních národních účtů v roce 2024, a to v celé časové řadě. Údaje za rok 2024 vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů, údaje za roky 2022 a 2023 z verze semi-definitivní.

Více informací včetně metodiky naleznete v [databázi regionálních účtů](#).

Kontakt:

Ing. Lenka Křížová
Krajská správa ČSÚ v Plzni
T: 377 612 249
M: 734 352 264
E: lenka.krizova@csu.gov.cz